

Peder Ramel

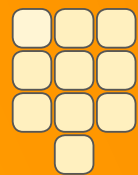
Han gjorde det omöjliga

04 Efter sju år i Sverige är
3 lönsamt på sista raden

12 Var fjärde PTS-beslut
rivs upp av domstol

15 Mobiloperatörerna klarade
inte sommartrycket i näten

nr 05
augusti 2011

TELEKOM

EXAKT MEDIA

nyheterna

Ledaren

Sommaren 2010 kommer nog främst att gå till historien som den sommar då operatörerna verkligen fick klart för sig att besparingar inte är vägen till framgång.

Tydligast har detta varit för mobiloperatörerna som helt och hållet missat smartphone- och surfplatterevolutionen (ganska konstigt faktiskt, med tanke på att det är just mobiloperatörerna som har stått för den här försäljningen). Men även Telias fastnätssida har haft svårt att hantera sina nät och kunder efter att det åskat mer än vanligt.

”Besparingarna kostar på!”

När det gäller kapacitetsbristerna i de svenska mobilnäten så kan man nog konstatera att operatörerna fick sin första tunga smäll i Visby under Almedalsveckan. Där var det i princip omöjligt att nå någon med hjälp av mobilsamtal eller SMS (åtminstone som kom fram inom rimlig tid). Några operatörer insåg dessa problem ganska snabbt och satte snabbt in extra kapacitet, vilket inte hävde problemen helt, men ändå lite.

Att dessa nätproblem gav eko bland de samlade politikerna och näringslivstopparna är väl knappast nödvändigt att påpeka.

Situationen blev inte särdeles mycket bättre senare under sommaren. Många med mig kan vittna om mycket låga överföringshastigheter i de mobila bredbandsnäten. Låga hastigheter som berodde på att det var tjockt i näten. Inte minst var detta ett stort problem i sommarstugetäta områden.

När det gäller Telias fasta nät så

tolkar jag det som att Telia har gjort samma besparingar som SJ och de svenska kommunerna har gjort när det gäller frågan om snöröjning. För inte fan kommer det mer snö nu än andra år och inte fasen har det åskat så vansinnigt mycket mer den här sommaren än andra somrar.

Det stora problemet är att man har anpassat sina organisationer och sin beredskap till en lättare normalnivå där allt som är lite över normen skapar ett internt kaos och resursbrist. Något som i nästa steg går ut över kunderna.

Visst är det viktigt att hålla inne på utgifterna för att leverera så bra vinstresultat som möjlig till sina ägare, men ska detta verkligen gå ut över kunderna?

Så gott som alla svenska operatörer har för vana att säga att de vill ha så nöjda kunder som möjligt. Varför då inte börja med det mest fundamentala – en fungerande tjänst?

Chefredaktör som drar åt slipsen snarare än svängremmen.

Mats Sjödin
Chefredaktör

Telekomnyheterna ges ut av
Exakt Media AB
Johannesgränd 1, 111 30 Stockholm
Telefon 08-455 67 70
Fax 08-658 43 46
info@exaktmedia.se

Chefredaktör
Mats Sjödin 08-455 67 77 070-797 36 86
mats.sjodin@telekomnyheterna.se

Redaktör
Robert Karlsson 08-455 67 75 070-565 67 75
robert.karlsson@telekomnyheterna.se

Ansvarig utgivare
Malin Svenberg 08-455 67 76 070-668 44 99
malin.svenberg@exaktmedia.se

Layout & design
Magnus Näsmark, Formfaktion 070-602 25 40
magnus@formfaktion.com

Utgivning
Detta nummer presslagt 30 augusti 2011.
Prenumerationspris 9 170 kr + moms.
För gruppavtal kontakta Malin Svenberg.
malin.svenberg@exaktmedia.se

Prenumerationsärenden och annonsförsäljning:
Jenny Stenberg 08-455 67 71
prenumeration@telekomnyheterna.se

Prenumerationen betalas i förskott, och kan endast avslutas vid prenumerationslut, ej under löpande period.

Detta material skyddas av upphovsrättslagen. Det är inte tillåtet att vidarebefordra eller på annat sätt mångfaldiga innehållet utan redaktionens tillåtelse.

Innehåll

Mobiloperatörerna klarade inte trycket när smartphones och surfplattor tog över i näten i somras.

04 Han skrev 3s framgångssaga

Peder Ramel klarade det omöjliga uppdraget och gjorde 3 till en lönsam affär för aktieägarna. Telekomnyheterna berättar hur han lyckades med det som hans två vd-företrädare inte klarade, att vända förlustverksamheten till vinst.

09 LRIC sätter käppar i hjulet

Marknadens hunger efter stabila spelregler kräver bra beslut från PTS. I Runes snabbanalys är det tydligt att spelreglerna för nätinfrastukturtillträde inte är stabila och att LRIC är ett problem.

12 1 av 4 PTS-beslut rivs upp

En sammanställning av domar från 2006 till i dag visar att 1 av 4 beslut från Post- och telestyrelsen ändras eller upphävs. Telekomnyheterna guidar dig genom de aktuella domarna.

15 Dålig mobilitet på semestern

Semestermånaderna innebär dålig täckning och låg hastighet. Inte minst för att vi har fler uppkopplade enheter och vill surfa mer. Men operatörerna klarar inte trycket.

Medarbetare

Mats Sjödin

En av landets mest erfarna telekomjournalister. Har skrivit med fokus på telekom sedan 1999 och är grundare av Telekomnyheterna. mats.sjodin@telekomnyheterna.se

Robert Karlsson

Redaktör för Telekomnyheterna och systerpublikationen TV-Nyheterna. Kommer närmast från journalisthögskolan i Kalmar. robert.karlsson@telekomnyheterna.se

Rune Nilsson

Tidigare strategichef för Telias fastnätverksamhet. Nu pensionär och konsult inom strategifrågor samt generalsekreterare för Näringslivets Telekommunikationsförbund, NTK. rune@datatele.se

Thorleif Herrström

Skribenten är en av de världsledande konsulterna inom samtrafikfrågor och arbetar på uppdrag av både operatörer och regulatorer runt om i världen. thorleif@gunnarsson-herrstrom.com

David Frydinger

Tidigare chefsjurist på Glocalnet och Ventelo. Nu jurist på advokatfirman Lindahl. Han är respekterad för sin juridiska, analytiska och akademiska kunskap. david.frydinger@lindahl.se

Redaktionsrådet

Ger stöd i övergripande frågor om nyhetsbrevets inriktning och utveckling. Det består av:

Anna Philipson

TeliaSonera

Catharina Hedborg

TDC Sverige

Erik Hörnfeldt

3

Magnus Zetterberg

Telenor

Eliza Roszkowska Öberg

Riksdagen (M)

Marianne Treschow

Konsult

Mikael Ek

Svenska Stadsnättsföreningen

Niklas Henricson

TeliaSonera

Patrick Höijer

Tele2

Tomas Franzén

Com Hem

Peder Ramel

Han gjorde det omöjliga

När 3 för drygt åtta år sedan, som första operatör i Sverige, öppnade upp sitt 3G-nät så var domedagsprofeterna många. De var dessvärre inte färre efter några år, men då skedde några viktiga förändringar. Ägarna, kinesiska Hutchison Whampoa och svenska Investor, lät byta vd. Istället för den lynniga israelen Shlomo Liran sattes den dokumenterat duktiga bolagsvärdaren Peder Ramel vid styrspakarna och det tog inte lång tid innan han rekryterade Vodafone Stores tidigare chef Nicholas Högberg till vice vd.

forts

Tillsammans med nätchefen Jörgen Askeroth, som är en av få som är kvar från starten av 3, utgör nu dessa tre herrar en väsentlig del av de framgångar som innebär att operatören har gjort det omöjliga. De har blivit lönsamma på resultaträkningens nedersta rad.

3s saga började redan år 2000 när bolaget som en av tio operatörer lämnade in sin 3G-ansökan till Post- och telestyrelsen. När bolaget i mitten av december samma år tilldelades en av de fyra åtråvärda 3G-licenserna så var det en smärre sensation eftersom det samtidigt innebar att Telia inte tilldelades någon licens. Dessutom hävdade 3, som då inte ens hade något varumärke, att man inte skulle satsa på GSM utan bara satsa på 3G.

Direkt efter licensvinsten inleddes ett intensivt arbete med att bygga upp en svensk organisation

Kundfokuserad och duktig på att hålla i pengarna – så beskrivs Peder Ramel

forts

utöver de nio personer som hade ingått i ursprungsprojektet.

I mars 2001 kom Chris Bannister att bli bolagets första vd. Han kom närmast från den amerikanska bredbandsoperatören ntl, där han hade ansvarat för bolagets verksamhet inom 3G. Dessförinnan hade han haft ledande marknadspositioner på Swisscom, Cable&Wireless, Mercury One2One och Motorola.

Bannister var den som hade ansvaret för att bygga upp en svensk organisation, få ett nätavtal på plats och det var även han som förhandlade fram ett nätsamarbete med Europolitan för den delen av nätet som ligger utanför Stockholm, Göteborg, Malmö och Karlskrona. I ett senare skede anslöt sig även Orange till samarbetet, men lämnade det samtidigt som man lämnade den svenska marknaden.

Under Chris Bannisters era var det full gas som gällde för 3. Bolaget behövde snabbt få kompetens, nät och telefoner på plats för en lansering.

Baserat på de samtalspriser som rådde i Sverige vid den tidpunkten räknade 3 med att kunna redovisa svarta siffror redan inom fyra-fem år. En plan som grusades när Telenor började storsatsa i Sverige med sitt varumärke Djuice helt plötsligt

Bara hos 3!

3s skola för framgång

Kostnadskontroll – samma låga opex fem år i rad
Erbjudandefokuserad marknadsföring
Köpt billiga frekvenser
Inga fastnätskunder att försvara
Vågat göra **tuffa satsningar**

pressade priserna till under 1 kr per minut dygnet runt. Bolagets första marknadsdirektör, Zeth Nyström, hade visionen att 3 skulle ta över Europolitans marknadsposition som företagskundernas förstahandsval. Något som vi alla, med facit i hand, kan konstatera uteblev.

Länge ryktades det om att 3 skulle gå igång på marknaden klockan 03.03 den 3 mars 2003 för att

verkligen befästa sitt varumärke 3. Men lanseringen försenades ett par månader och den 3 maj 2003 börjar bolaget sälja sina första abonnemang med telefoner från NEC. Ett knappt halvår senare öppnar 3 sitt nät i Danmark som redan då var en av de tuffaste mobilmarknaderna i världen.

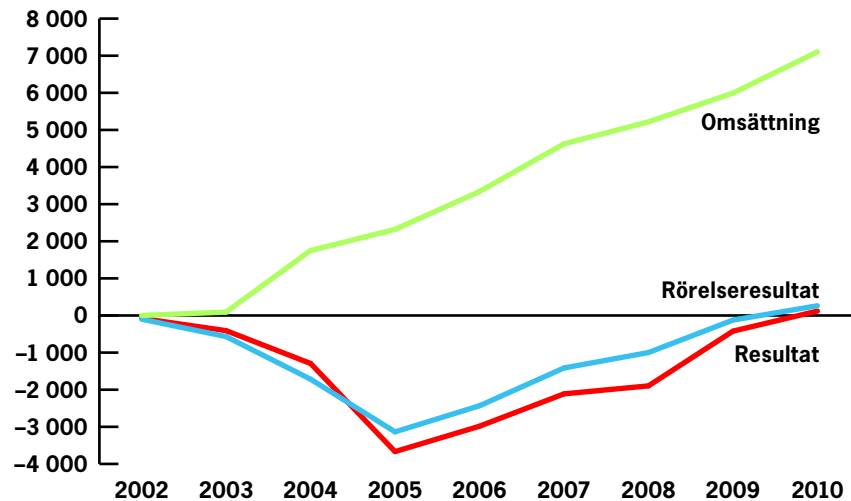
I september fick 3 även en 3G-licens i Norge och planen var att investera 4-5 miljarder kr i ett norskt nät för att på så sätt skapa en helnordisk 3G-operatör.

Året därpå var den tunga investeringsfasen över för 3 i Skandinavien och bolaget var tvunget att sätta fokus på försäljning. I det läget såg majoritetsägande Hutchison Whampoa till att hämta in en ny vd från Israel. Shlomo Liran som varit framgångsrik vd för det israeliska satellit-TV-bolaget Yes.

Shlomo, eller Momo som han själv gärna kallade sig, satte såklart fullt fokus på marknadsföring. Trots stora kvalitetsbrister och litet intresse från de presumtiva kunderna så sjösattes en jättekampanj kring videotelefoni. Kampanjen kostade definitivt mer än vad den smakade och under Momos ledning nådde 3 sitt sämsta resultat någonsin under 2005, då man redovisade en förlust på närmare 3,7 mil-

forts

Framgången i siffror

År 2006, samma år som Peder Ramel började på 3, vände de förlustkurvan uppåt och 3 började sin tunga vandring mot lönsamhet. Tabellen visar belopp i miljoner kr.

”Det finns en tydlig Peder-effekt i 3s resultaträkning”

jarder kr. Detta, i kombination med att Shlomo Lirans israeliska ledarstil inte gick särskilt bra hem på 3, gjorde att ägarna insåg att något måste göras.

Räddningen var Peder Ramel, som precis hade räddat Investors investering i Bredbandsbolaget från ruinens brant till en någorlunda succé, där Telenor förvärvade bolaget

för 6 miljarder kr. Dessförinnan hade han dessutom fått Stenebecksfärens satellit-TV-bolag Viasat på fötter.

Peder stoppades till en början in som sverigechef på 3. Det var inte bara hans dokumenterade förmåga att vända bolag som behövdes för att få operatören på fötter. Shlomo Lirans lynniga ledarstil med detaljstyrning

och raseriutbrott på medarbetare hade splittrat personalkåren på ett sådant sätt att någon var tvungen att gå in och ena personalen och få den att arbeta åt rätt håll. I det läget var Peder Ramel den optimala lösningen. Som en av få ser Peder nämligen besparingar som ett sätt att ena personalen och få den att arbeta tydligt tillsammans i en och samma riktning.

Man kan säga att det finns en tydlig Peder-effekt i 3s resultaträkning om man tittar bakåt i tiden. Det är nämligen 2006, det år som Peder började på 3, som bolaget för första gången minskar sina förlusttal som tidigare bara pekat i en allt brantare kurva nedåt. Om det helt och hållet handlar om Peder Ramel som har påverkat dessa siffror ska vi låta vara osagt.

Det är också vid den här tidpunkten som 3 äntligen börjar hitta sin egen framgångsrika identitet på marknaden. Bolagets första riktigt lyckosamma satsning är när man satsar på musik i mobilen. Det innebär att man blir många ungdomars förstaval som operatör och samtidigt blir man snabbt Sveriges största musikbutik.

Även om förlusterna började minska redan 2006 så var 2007 det år då 3 verkligen genomgick sin stora

förändring. Redan innan årsskiftet lanserades HSDPA, eller Turbo 3G som 3 själva föredrog att kalla det snabbare mobila bredbandet.

I början av januari började Nicholas Högberg som försäljningschef för privatmarknaden. Nicholas var redan då en känd trollkonstnär när det gäller försäljning. Han var med och gjorde ISP:n BIP till en succé innan han satte Campuz Mobile på mobiltelefonikartan genom en mycket lyckad satsning på canvasförsäljning. Efter att Campuz Mobile köpts upp av Vodafone Stores blev Nicholas chef för Vodafone Stores (i dag Telenor-butikerna). Av Vodafone Sveriges vd, Graham Maher, hade han fått löftet att bli vice vd. Något som inte föll ut då Telenor köpte bolaget och Johan Lindgren utsågs till ny vd för Telenor Sverige.

Strax därefter, i mars 2007, fick Shlomo Liran respass hem till Israel, där han så småningom blev vd för det lokala Ericssonbolaget. Varvid Peder Ramel fick ta över som vd.

Med Peder Ramels kundfokus och samtidiga skicklighet att spara pengar tillsammans med Nicholas Högbergs försäljningstalang och CTO:n Jörgen Askeroth som vårdar sitt nät som ingen annan i Sverige,

forts

hade 3 nu skapat en enorm potential.

Tack vare den tidiga starten i kampen om de mobila bredbands-kunderna kunde 3 snabbt kapa åt sig ledningen i kampen om kunder. Och den här gången började man hitta andra kunder än de ungdomar som tidigare hade dominerat i kundstocken. Nu började även de vuxna att titta på 3 som en operatör och då inte bara för mobilt bredband utan även för telefoni. Med en begränsad marknadsföringsbudget såg operatören även till att fokusera sin reklam på erbjudanden och inte varumärkesbyggande.

När det gäller kostnadskontrollen så är de operativa kostnaderna något som Peder Ramel har haft ett strängt öga på. Året innan han kom in i bolaget, det vill säga 2005, hade 3 operativa kostnader på närmare 2,1 miljarder kr. Det är en siffra som

kvalitet, säger Peder Ramel till Telekomnyheterna.

Men å andra sidan så var det någonting som han varnade för redan sommaren 2009, för två år sedan.

Just denna kostnadskontroll på personalsidan är någonting som telekomanalytikern Bengt Nordström, vd för Northstream, tycker sticker ut när det gäller 3.

– Det som sticker ut kring 3, även ur ett internationellt perspektiv, är att de har gått från att vara ett riktigt svulstigt bolag med många anställda till att i dag vara ett väldigt trimmat företag med bra kundfokus, säger Bengt Nordström.

För två år sedan, 2009, lyckades 3 nå ett av sina första viktiga ekonomiska delmål, då man för första gången redovisade positivt rörelseresultat. Och ett år senare, förra året, nådde så bolaget positivt resultat på nedersta raden. Detta trots att bolaget tvinga-

annat för att vi har tvingats ta kostnaderna för den norska licensen. Men en sak som jag är stolt över i resultatet är att vi har vänt vårt kassaflöde från -519,1 miljoner kr 2009 till ett positivt kassaflöde på 395,1 miljoner kr under 2010. Det är en förbättring med 914,2 miljoner kr, säger Peder Ramel.

Vad är det som gör att ni nu har lyckats vända era resultatsiffror till positiv nivå?

– Vi har en bra kundtillväxt samtidigt som vi har fortsatt att hålla i våra kostnader. Våra operativa kostnader (opex) har legat i princip stilla sedan början av 2007 och det trots att vi nästan har tredubblat antalet kunder. Nu närmar vi oss dock den punkt där vi kommer att behöva öka våra operativa kostnader, främst på kundtjänstsidan, för att klara kundmängden.

Ett annat viktigt led i arbetet med att hålla i kostnaderna har varit att hålla nere kostnaderna för frekvenser. Något som är särskilt svårt när antalet frekvenser är begränsat.

I slutet av förra året förvärvade 3 Intels Wimax-frekvenser i 2,6 GHz-bandet för en hemlig summa. Dessa frekvenser kommer 3 att kunna använda för LTE över TDD-tekniken, en teknik som kommit starkt den senaste tiden tack vare en ökad efterfrågan i Asien. Därtill ropade man in lika mycket frekvensutrymme i 800 MHz-bandet som Telia och Telenor och Tele2:s gemensamma nätbolag Net4Mobility. Skillnaden var bara den att 3 betalade hälften så mycket som sina konkurrenter, 431 miljoner kr jämfört med 854 miljoner kr för Telia och 769 miljoner kr för Net4Mobility. Hur bra 3 kommer att lyckas i den kommande 1 800 MHz-auktionen återstår att se. □

”Vi måste öka antalet anställda inom kundtjänst nu”

operatören ännu inte har kommit upp i sedan dess.

– I år blir det svårt att fortsätta hålla den här nivån då vi måste öka antalet anställda inom kundtjänst nu, för att inte riskera att försämra vår

des ta kostnader på runt 100 miljoner kr på grund av att man lät lämna tillbaks sin norska 3G-frekvens.

– Trots att vi vänder vårt resultat till svarta siffror så tycker jag inte att jag kan vara tillräckligt nöjda. Bland

LRIC är ett problem för marknadens aktörer

De flesta beslut som domstolarna ändrat på berör prisbeslut som baseras på LRIC. Det är oftast priser kring fasta nätet som domstolarna ändrar på. Priserna på samtrafik har klarat sig från att ändras av domstolarna, trots många överklaganden.

Detta tydde på att PTS funnit en form för beräkning av samtrafik som är stabil medan metoderna för att fastställa kostnader, framför allt för nätinfrastukturtillträde, regelmässigt fått underkänt. Men, de fem domstolsutslag som kom i juni 2011 om samtrafik visar att även LRIC kring samtrafik kan snubbla på slarvigt beslutsunderlag.

Marknaden efterlyser stabila spelregler. Det är tydligt att spelreglerna för nätinfrastukturtillträde inte är stabila. I samtliga prisbeslut kring

LLUB har PTS fått underkänt. Även det senaste prisbeslutet ligger för prövning i domstol.

Några frågor blir extra problematiska

1 LRIC för nätinfrastukturtillträde har i praktiken underkänts av kammarrätten och ändrat PTS beslut vid samtliga tillfällen så länge LEK funnits. LRIC-modellen är så komplex och så omfattande att få – i värsta fall möjligen enbart några fåtal experter – förstår vad LRIC egentligen innebär. Domarna i juni 2011 om samtrafik

1 LLUB 2006

Priser	TeliaSoneras pris	PTS beslut	Länsrättens dom	Kammarrättens dom
Installation hel ledning	1 370 kr	959 kr	1 166 kr	1 392 kr
Installation delad ledning	671 kr	605 kr	635 kr	656 kr
Extern Intäkt LLUB för	64 Mkr	46 Mkr	55 Mkr	65 Mkr
TeliaSonera 2006 (beräknad)				

2 LLUB 2007

Priser	TeliaSoneras pris	PTS beslut	Länsrättens dom	Kammarrättens dom
Installation hel ledning	1 476 kr	1 198 kr	1 496 kr	1 331 kr
Installation delad ledning	637 kr	542 kr	571 kr	571 kr
Kvartalsavgift hel ledning	305 kr	244 kr	244 kr	341 kr
Kvartalsavgift delad ledning	152 kr	122 kr	122 kr	170 kr
Extern Intäkt LLUB för	599 Mkr	481 Mkr	496 Mkr	652 Mkr
TeliaSonera 2007 (beräknad)				

Runes snabbanalys forts

3 Samtrafik fasta nät

	2007 års pris	2008 års pris enl. PTS	2009 års pris enl. PTS
	4,43 öre/min	3,96 öre/min	3,46 öre/min
TeliaSoneras intäkt	1 122 Mkr	841 Mkr	690 Mkr

(beräknad på resp. års volym)

4 Samtrafik mobilnät

	2007 års pris	2008 års pris enl. PTS	2009 års pris enl. PTS
	55 öre/min	43 öre/min	34 öre/min
Tele2 intäkt	970 Mkr	866 Mkr	734 Mkr

(beräknad på resp. års volym)

visar tydligt på problemen. LRIC och PTS dokumentation är uppenbarligen så komplex att det blir fel både vad avser hur man räknar ut priserna och kring formalia.

2 Tre år är en vanlig processtid med överprövning i två instanser. Under denna tid har PTS hunnit fatta både ett, två eller tre nya beslut. När det gäller till exempel LLUB har dessa visat sig vara felaktiga och därför leder det till ytterligare överprövningar som kan ta tre år och under den tiden hinner PTS återigen fatta nya beslut som överprövas. Detta kan bli ett evigt kretslopp som bevarar och förstärker osäkerheten kring spelreglerna.

3 Kvalitetsbrister hos PTS verkar finnas inom fler områden. I domsluten, som ändrar på PTS beslut, finns alltför ofta skrivningar som visar på detta:

– "PTS beslut om föreläggande uppfyller således inte de krav på tydlighet och precision som ställs av rättssäkerhetsskäl" (KR 7993-09)

– "Skyldighetsbeslutet saknar [...] den precision som krävs för att skyldighetens innebörd [...] ska kunna fastställas (KR 8062-08)

– "PTS har [...] inte haft fog för att förelägga... (FR 41760-10)

– "PTS har tillställt TeliaSonera två olika versioner av ett föreläggande rörande samma sak och med delvis motstridigt innehåll. Det är inte uppenbart [...] vilken version [...] som

är gällande. (LR 24180-07).

Domarna i juni 2011 om samtrafik utgör ett ytterligare tydligt exempel på kvalitetsbrister eller till och med direkt slarv. Domstolen konstaterar att:

– "...den föreliggande kombinationen av förvaltningsbeslut och föreskrifter kan skyldighetsbeslutet, läst tillsammans med LRIC-föreskrifterna inte tolkas på annat sätt än att TeliaSonera ålagts endast att tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt hybridmodellen som den utformats ...2002. PTS har grundat föreläggandet på hybridmodellen ... vilken byggts upp utifrån MRP 2007.

4 Stora ekonomiska värden som PTS beslutar över. PTS enskilda prisbeslut är uppenbarligen ofta fel och berör nästan alltid mångmiljonbelopp som påverkar marknadsaktörer åt olika håll.

Ekonomisk effekt av domstolar- nas omprövning av LLUB-priser 2006 och 2007

Med hjälp av de volymer xDSL för telefoni och internetaccess som PTS redovisat i Svensk Telemarknad för 2005, 2006 och 2007 har Telekomnyheterna bedömt intäktsvolymerna för

LLUB. För 2006 låg PTS beslut 28 % under och för 2007 26 % under det som till slut fastställdes av kamrarrätten. Se tabell 1 och 2.

Ekonomisk effekt av domstolar- nas prövning av samtrafikpriser för 2008 och 2009

Tabellerna 3 och 4 har tagits fram med stöd i de volymer för samtrafik fasta nät relaterat till TeliaSoneras marknadsandel fast trafik (ca 61%) respektive de volymer samtrafik mobilnät relaterat till Tele2 marknadsandel mobiltrafik (ca 31%) som PTS anger i Svensk Telemarknad för 2007, 2008 och 2009.

Tabellerna utgår från de priser som PTS angett respektive år och ger jämförelser i ekonomiskt utfall mellan åren. Vilka de verkliga effekterna är blir klarlagda först när PTS prövat tvistlösningen för samtrafikpriser fasta nät respektive när Tele2 bestämt pris för sin terminering av mobil samtrafik baserat på reglerna från 2004 och eventuell tvistlösning kring det priset samt troliga domstolsprövningar därefter.

Slutsatserna

Det är för många beslut från PTS, framför allt kring prisfrågor, som ändras efter överprövning i domstol.

Runes snabbanalys forts

Detta kan bara PTS lastas för. Trots detta rullar besluten på. Ofta beror det på att beslut, som hänger samman med priser, ofta uppdateras årligen av PTS. Effekten kring till exempel prissättning av LLUB har därför

Med dagens metoder och modeller kommer marknaden aldrig att bli självgående. Den röra som råder är så starkt kopplad till de ständigt nya prisberäkningar som kommer och är beroende av en kalkylmodell som

”Det måste vara något fel på ett regelverk eller tillämpningen”

blivit att PTS hunnit ta tre beslut om priser (2006, 2007 och 2008) innan domstolen under 2009 avgjorde riktigheten i 2006 års beslut. I verkligheten ändrades besluten i så hög grad att effekten blev att alla beslut från PTS kring LLUB-priser får förmodas vara baserade på felaktigt underlag.

Detta verifierades i domstolsbeslutet 2010 angående 2007 års priser som också ändrades av domstolen. Nu pågående prövning av 2008 års priser kan förmodas löpa samma resultat och de nya besluten från 2010 kring LLUB (nätinfrastruktur-tillträde) kan sett från PTS horisont riskera samma öde. Mest problematiskt är detta för aktörerna som faktiskt inte vet vad som gäller. Det kan starkt ifrågasättas om det är nödvändigt att varje år räkna på nya kostnader.

i sin tur ständigt ändras, slipas och förädlas men som samtidigt också underkänns i domstolarna.

Min slutsats är att prisregleringen och komplexiteten blivit sin egen fiende. PTS blir alltmer detaljerade. Samtidigt blir effekten att allt fler detaljer skapar nya fel eller i varje fall utrymme för ytterligare tolkningar. LRIC som dessutom ändras med korta mellanrum (varje år?) och innan någon rättspraxis har skapats ger utrymme för ökad rättsosäkerhet tillsammans med de kvalitetsbrister som domstolarna konstaterar hos PTS.

Det måste vara något fel på ett regelverk eller tillämpningen när domstolarna ändrar på mer än en fjärdedel av PTS beslut.

o Rune Nilsson

Personnyheterna

Tobias Lennér blir ny vd för The Phone House

Tidigare chefen för Halebop blir ny vd för The Phone House, sedan Daniel Lindholm har beslutat sig för att lämna bolaget. Tobias Lennér, som även varit prisbelönt IR-chef på TeliaSonera, lämnade häromåret telekombranschen för att bli vd för SF Sverige och har därefter hunnit vara nordenansvarig på Citigate.

Om Daniel Lindholms sorti från The Phone House har någonting att göra med vårens skandaler kring bolaget och deras personalpolitik är oklart. Han kommer dock att kvarstå i bolaget med en rådgivande roll under en övergångsperiod. Tobias Lennér tillträder vd-tjänsten den 12 september i år.

PTS hämtar personalchef från Telenor

Post- och telestyrelsen har rekryterat Rebecca Källskog som nya personalchef för myndigheten. Hon kommer närmast från Telenors HR-avdelning och har även arbetat som HR-chef på Dagab samt inom försäkringsbranschen. Under andra halvan av 1990-talet var hon rekryteringsansvarig vid Telia Finans.

Hon ersätter Marianne Hellbom som gick i pension i början av sommaren.

Jan Werne ska förbättra IPnetts stadsnätslösningar

IPnett har anställt Jan Werne som affärsområdesansvarig för stadsnät. I rollen ingår dels affärsutveckling och dels att driva försäljning. Rekryteringen är en ligt IPnett ett drag för att ytterligare utveckla affärsverksamheten gement stadsnätsoperatörer.

Jan Werne har tidigare bland annat jobbat som vd för Utfors, vd för SynOptics/Bay Networks samt som vd för i3 Micro Technology/Tilgin. Han är även styrelseordförande i Labs2.

Han är Motorola Solutions förste Sverigechef

Sedan Motorola i början av året delades i två delar, Solutions med kommunikationslösningar och Mobility med slutkundsprodukter, har Motorola Solutions saknat Sverigechef. Men i början av sommaren tillsatte man posten med Jonas Folkesson.

Jonas Folkesson kom till Motorola 2005 och var dessförinnan på Cisco i sju år. Närmast kom han från posten som regional försäljningschef för Skandinavien och sitter även i styrelsen för Motorola Solutions Sweden AB.

”Motorola Solutions är ett spännande företag och jag ser fram emot att ytterligare utvidga vår position som en ledande leverantör av affärs- och verksamhetskritiska kommunikationslösningar för myndigheter och företagskunder. Med vår långa erfarenhet och våra ledande innovationer ger vi kunderna möjlighet att effektivisera och förbättra verksamheten för att leverera sitt bästa i kritiska ögonblick. Vårt globala partnersnätverk och enastående serviceerbjudande gör oss väl positionerade på den konkurrensutsatta marknaden. Men samtidigt ser vi tydliga tillväxtpotentialer för framtiden”, säger Jonas Folkesson i en presskommentar.

Patrik Pihl blir svensk marknadschef för Aspiros WiMP

Patrik Pihl, tidigare marknadschef för sajten Improveme.se och dessförinnan för skivbolagen Cosmos och Bonnier Amigo Music, har utsetts till marknadschef för Aspiros musiktjänst WiMP i Sverige.

”Som ny marknadschef för WiMP Sverige kommer Pihl bland annat att ansvara för rekrytering av nya kunder i WiMPs egna kanaler. Han kommer också samarbeta nära med både WiMP-redaktionen, affärs- och produktutvecklingsteamerna samt WiMPs olika partners såsom Telenor”, skriver Aspiro i ett pressmeddelande.

Så har domstolarna dömt

Sammanställning av domar från 2006 till juli 2011 där PTS beslut har ändrats eller upphävts – 25 % har ändrats.

Totalt har domstolarna hanterat cirka 270 ärenden. Då inkluderas alla ärenden som varit uppe både i länsrätt/ förvaltningsrätt, kammarrätt och regeringsrätt. Efter justering av detta (dubbla/ tredubbla ärenden som egentligen bara är ett) finner man att 150 ärenden hanterats. Av dessa har cirka 40 beslut ändrats eller mer än 25 % av alla ärenden som behandlats i domstol.

För att göra det rimligt över- skådligt är domarna sorterade efter områden och tidsordning. Redovisningen utgår från domstolarnas diariesamt PTS sammanställning av domar från 2006. I praktiken innebär det att denna redovisning omfattar i det närmaste alla de ändringar som domstolarna genomfört kring beslut som PTS tagit sedan LEK började gälla 2003. Merparten av ändringarna berör prisbeslut.

Tillträde till fasta (telefon)nätet/ Grossisttelefon-abonnemang – GTA

1. Bredbandsaccess utan krav på telefona- bonnemang

PTS ålade TeliaSonera i september 2005 (05–8713) att på "begäran av grossistkund tillhandahålla bredbandsaccess, utan att uppställa villkor [...] med krav på att slutkunden har telefonabonnemang". Kammarrätten upphävde i maj 2007 (KR 7499–06) PTS beslut.

2. Automatiserad beställning

I oktober 2008 beslutade PTS (08–8778) att TeliaSonera senast till den 28 februari 2009 vid vite skulle ta i bruk ett automatiserat gränssnitt för beställning av GTA. Länsrätten ändrade i december 2008 (LR 23103–08) tidpunkten till 11 maj 2009 för vissa delar av automatiseringen vilket PTS accepterade.

3. Pris på GTA

a) Produkten reglerades 2005. 2010 är första gången som domstolen har tagit ställning till

ett prisbeslut från PTS kring GTA. Bakgrunden är att Telia 2009 höjde priserna på telefona-
bonnemang och PTS utfärdade nya regler för prissättning. Ett föreläggande den 28 april 2010 (10–354) krävde att TeliaSonera skulle sänka sitt pris för GTA till högst 98 kronor per månad för abonnemang utan villkor om bindningstid samt till högst 102 kronor per månad för abonnemang med villkor om högre servicenivå. TeliaSonera överklagade beslutet. Förvaltningsrätten dömde den 23 december 2010 att föreläggan-
det skulle upphävas (FR 31218–10).

b) Den 8 september 2010 (10–5925), ett halvår efter beslutet ovan men innan förvaltningsrät-
ten prövat målet, förelade PTS TeliaSonera att sänka sina priser för GTA till högst 95 kronor per månad för abonnemang till privatpersoner. Förvaltningsrätten upphävde också detta beslut den 23 december 2010 (FR 41760–10) efter TeliaSoneras överklagan. "PTS har [...] inte haft fog för att förelägga TeliaSonera att sänka sitt grossistpris till högst ett pris som är detsamma oavsett villkor för bindningstid".

c) I en tvistlösning mellan Ventelo och Telia-
Sonera beslutade PTS i mars 2010 om priser. Med tiden begärde bägge de tvistiga parterna att kammarrätten skulle upphäva PTS beslut eftersom de kommit överens. Så skedde också i maj 2011 (KR 697–11).

Nätinfrastruktur tillträde/ LLUB

1. Engångsavgift vid övergång till hel ledning

PTS förbjöd i december 2005 (04–12593/23) TeliaSonera att debitera engångsavgift vid övergång från delad ledning till hel ledning. Länsrätten upphävde beslutet 14 december 2006 (LR 406–06).

2. Reservation av utrymmen i telestation

PTS förbjöd i maj 2005 (04–14965) TeliaSonera att reservera utrymmen i telestation för bred-
bandstjänster. Länsrätten upphävde beslutet i januari 2007 (LR13625–05).

3. Ombyggnad mm av telestation

PTS beslutade i tvistlösning i juni 2006 (06–2844) om ett antal punkter som skulle gälla mellan TeliaSonera och Bredbandsbolaget. Länsrätten dömde i juni 2007 (LR 14705–06) och upphävde två av PTS beslut. Det ena berörde kravet på en detaljerad underlagsre-
dovisning till Bredbandsbolaget för bedömning av kostnader (punkt 4) och det andra handlade om ett subventionerat pris som Bredbandsbo-
laget skulle betala för ombyggnad av Hässelby telestation (punkt 10).

Runes snabbanalys forts

4. Svart fiber

PTS bestämde i juli 2007 (06–16366) att TeliaSonera skulle "tillgodose varje rimlig begäran om tillhandahållande av svart fiber för att förbinda annan operatörs samlokalisering utrustning med operatörens nät". I februari 2008 upphävde länsrätten (LR 17063–07) PTS beslut.

5. Priser för migrering av ADSL ATM Access till kopparaccess.

PTS beslutade den 20 augusti 2007 i tvistlösning mellan TeliaSonera och B2 Bredband/Telenor bland annat att priset för migrering av ADSL ATM Access till kopparaccess skulle vara 388 kr. TeliaSonera överklagade beslutet om prissättning. Länsrätten återförvisade i september 2008 (LR 20218–07) ärendet till PTS för ny prövning av priset. TeliaSonera överklagade till kammarrätten (KR 8062-08) som den 14 oktober 2009 upphävde PTS prisbeslut bland annat med motiveringen att "Skyldighetsbeslutet saknar [...] den precision som krävs för att skyldighetens innebörd [...] ska kunna fastställas".

6. Skanova accesskapacitet

PTS beslutade i tvistlösning i april 2008 (07–11592) mellan Tele2 och TeliaSonera om ett antal frågor kring Skanova accesskapacitet. Länsrätten ändrade flera av PTS beslut i september 2008 (LR 10539–08) bland annat prislista och prismetod.

7. IT-process för hel ledning

PTS beslutade i juli 2008 (08–1846/23) om att TeliaSonera skulle införa en IT-process för beställning och leverans av hel ledning till den 16 mars 2009. Länsrätten medgav i november 2008 ny tid (16288–08) till den 1 maj 2009.

8. Felavhjälpning hel ledning

I september 2008 (08–3225) förelade PTS om felavhjälpning av hel ledning. Efter ändringar under processens gång beslutade länsrätten i januari 2009 (LR 19450–08) om ändrad skrivning på ett ställe i beslutet enligt TeliaSonera yrkande och PTS godkännande.

9. Debitering av den lägsta engångsavgift- en för installation av LLUB hel ledning

PTS beslutade den 11 mars 2009 (08–11319) att TeliaSonera enbart skulle debitera den lägsta avgiften för installation av hel ledning och efterdebitera om installationen faktiskt krävde arbete hos slutkunden. Länsrätten avlog TeliaSoneras överklagan den 4 november 2009 (LR 7017–09). TeliaSonera överklagade till Kammarrätten som upphävde PTS föreläggande och länsrättens dom den 22 mars 2011 (KR 7993-09). Kammarrätten uttalar i sitt beslut att "beslutet om föreläggande inte har gjort klart för TeliaSonera vad som fordras av företaget för att det ska undgå utdömmande av det föreskrivna vitet. PTS beslut om föreläggande uppfyller således inte de krav på tydlighet och precision som ställs av rättssäkerhetsskäl".

10. 2006 års LLUB-priser

Priserna för 2006 har gått i flera rundor hos domstolarna. Grunden är PTS föreläggande 13 juni 2006 (06-2341b) som bestämde att priset för installation av delad ledning skulle vara 605 kronor och för hel ledning 959 kronor. Detta överklagades av TeliaSonera. Redan två veckor före skyldighetsbeslutet beslutade PTS i tvistlösning om 2006 års priser samtidigt som PTS också beslutade om priser från 2003.

Länsrätten inhyllade den 7 juli 2006 PTS beslut inför den fortsatta prövningen. PTS medgav andra priser i dialogen med länsrät-

ten (635 kr respektive 1166 kr). Länsrätten beslutade 2 mars 2007 (märkligt nog felaktigt daterat 2 mars 2006) att upphäva PTS beslut (mål 14262–06). PTS överklagade detta och begärde att länsrätten skulle åläggas att göra en ny prövning. Länsrätten beslutade vad avser tvistlösningarna den 26 juni 2007 att upphäva PTS beslut och återförvisa det till PTS för ny utredning och beslut. Kammarrätten beslutade den 21 december 2007 (mål nr 1968-07) att återförvisa målet till länsrätten. Den 31 mars 2008 beslutade länsrätten (mål nr 27806–07) om nya priser som baserades på de ändringar PTS tidigare medgett i dialogen med länsrätten. Detta överklagade både TeliaSonera och PTS. Därefter begärde Tele2, Telenor och Bredbandsbolaget återigen tvistlösning som PTS avgjorde den 10 september 2008 med stöd av länsrättens dom. Kammarrätten dömde den 2 mars 2009 (mål nr 3227-08) nästan 3 år efter PTS första beslut att ändra PTS beslut och länsrättens dom. Domen innebar att TeliaSonera skulle tillämpa ett pris på högst 656 kronor för installation av delad ledning. PTS beslut om hel ledning upphävdes eftersom det pris TeliaSonera tillämpade (1370 kr) var lägre än det pris kammarrätten funnit vara det kostnadsorienterade priset (1392 kr). TeliaSonera ansågs därför inte bryta mot skyldigheten att tillämpa kostnadsorienterade priser för hel ledning. Därmed fick TeliaSonera också tillämpa sitt pris på 1370 kr.

Innebörden blev alltså att hela PTS beslut upphävdes, såväl det ursprungliga som det som därefter medgetts till länsrätten. TeliaSonera fick rätt i sin överklagan.

Detta domslut innebar också att flera av de beslut som PTS tagit angående LLUB efter 2006 och som överklagats fick ny vägledning (se vidare nedan under 2007 års LLUB-priser).

11. 2007 års LLUB-priser

Föreläggande kom från PTS den 4 april 2007 om nya priser för 2007 (dnr 07-573). Den 5 juli 2007 beslutade också PTS i tvistlösningar mellan TeliaSonera och Tele2 respektive Telenor om priser för LLUB. Alla tre besluten innebar att TeliaSonera skulle ta ut lägre priser avseende installation hel och delad ledning (liksom i beslutet 2006) men nu också avseende kvartalsavgift för hel och delad ledning.

En stor del av beslutet baserades på att PTS ändrade LRIC och införde en ny beräkningsgrund som påverkades av att TeliaSonera börjat låta nya kunder bekosta delar av accessetableringen vid nyinstallation. Samtidigt fanns grundargumenten från 2006 kvar (som länsrätten i mars 2007 ifrågasatt). Länsrätten ändrade PTS beslut avseende priser för installation men fastställde PTS beslut avseende kvartalsavgifter. Länsrättens domar 15 oktober 2009 (LR 10226–07; LR16465–07; LR 16467–07) överklagades av PTS och TeliaSonera. Kammarrätten ändrade den 29 juni 2010 (KR 5270-09; KR 7357-09; KR 7358-09) flera av länsrättens olika utslag vilket innebar att kammarrätten höjde alla priser som PTS beslutat om. Kvartalsavgifterna ökades dessutom till en högre nivå än vad TeliaSonera tillämpade.

Innebörden blev alltså att PTS och länsrättens beslut upphävdes. TeliaSonera fick också i denna dom rätt i sin överklagan. Precis som 2006 innebar detta domslut ytterligare en vägledning, nu också för kvartalsavgifter, inför 2008 års priser som fortfarande ligger för prövning hos kammarrätten (KR 4315–10).

Runes snabbanalys forts

Bitströmstillträde

1. Bitström

PTS beslutade den 17 oktober 2007 (07-1697/23) om bitströmstillträde. Det översändes två olika beslut till TeliaSonera – med och utan vite. Länsrätten upphävde besluten 26 november 2007 (LR 24180-07) eftersom det inte går att utfärda två olika och samtidiga beslut i samma ärende.

2. Bitström

30 november 2007 förelade PTS åter om bitströmstillträde (07-1697/23). Kammarrätten beslutade 10 januari 2008 (KR 8921-07) att föreläggandet med vite tills vidare inte skulle gälla. Länsrätten upphävde den 29 april 2008 (26386-07) PTS föreläggande. Föreläggandet utfärdades innan en tidigare dom avseende förelägganden om samma sak vunnit laga kraft. Detta var inte lagligt enligt viteslagen.

3. Fiber och TV

c) PTS beslutade i juni 2008 (07-1697/23) om bitströmstillträde. TeliaSonera klagade på beslutet avseende tillträde via fiber och TV-distribution. Kammarrätten upphävde PTS beslut (KR 8044-08) kring fiber och TV-distribution i november 2009.

Samtrafik

Prissättning av samtrafik är de mål som oftast överklagas. Ända till 2011 var det bara två ärenden som ändrats av domstol. I juni 2011 kom dock domarna i fem ärenden som underkände PTS beslut.

1. Ersättning för överlämnad trafik

PTS beslutade i juni 2005 (05-1) genom tvistlösning om ersättning mm för Rix Telecom. Länsrätten beslutade i juni 2007 (LR 14686-05) att undanröja PTS beslut.

2. Samtrafik med Verizon

PTS beslutade i tvistlösning i juli 2007 (07-5607/23) att TeliaSonera skulle tillhandahålla terminering för Verizons kunder till vissa betalnummer. Länsrätten upphävde beslutet i december 2007 (LR 11556-07 och 15964-07).

3. Samtrafik fasta nät

PTS föreläggande mot TeliaSonera om 2008 och 2009 års prissättning av samtrafik i fasta nät samt två tvistlösningar i samma mål från juli 2008 (nr 08-6270), oktober 2008 (08-6734), februari 2009 (09-45) och maj 2009 (09-259). Kammarrätten har funnit att PTS skyldighetsbeslut baserats på LRIC hybridmodell version 5.1 (för prissättningen 2008) respektive version 6.1 (för prissättningen 2009) med utgångspunkt i ett dokument från 2007 medan kammarrätten anser att TeliaSonera endast ålagts att tillämpa kostnadsbaserad prissättning enligt den modell som utformades 2002. Föreläggandet upphävs för bägge åren och tvistlösningarna återförvisas eftersom föreläggandet inte haft stöd i skyldighetsbeslutet (KR 486-10, KR 487-10, KR 1142-10, KR 1159-10). I praktiken säger kammarrätten att PTS slarvat med sin dokumen-

tation genom att man haft kvar hänvisningar till äldre beskrivningar. Vad priset kommer att bli, blir klart först när PTS åter har hanterat tvistlösningen och eventuell rättslig prövning därefter.

4. Samtrafik mobila nät

PTS föreläggande mot Tele2 om prissättning av terminering av samtal i mobila nät i augusti 2009 (09-7598). Även här som i ärendena om samtrafik fasta nät konstaterar kammarrätten att förvaltningsbeslut och forskrifter inte är samstämda. Det innebär att Tele2 ålagts att tillämpa kostnadsorienterade priser enligt modelldokument från 2003 medan föreläggandet baserats på ett modelldokument från 2008. Kammarrätten menar därför att föreläggandet inte haft stöd i skyldighetsdokumentet (KR 1637-10). Det är således samma slarv som i ärendena om samtrafik fasta nät. Vilket pris som egentligen ska gälla är oklart och lär bli föremål för ytterligare prövning.

Övrigt

1. Fel rättssubjekt

Under 2006 avgjordes några skyldighetsbeslut mot TeliaSonera, TDC Song och Vattenfall där PTS riktat skyldigheter mot fel rättssubjekt. PTS beslut upphävdes.

2. TDC Nordic

PTS beslutade i december 2010 (09-11101) att såväl TDC Sverige som TDC Nordic skulle åläggas skyldigheter som SMP-operatör. Beslutet hade kopplingar kring domen om fel rättssubjekt för TDC Song enligt ovan. Förvaltningsrätten beslutade i juni 2011 (FR 18215-10) att TDC Nordic inte kan åläggas skyldigheter enligt LEK.

3. USO

PTS beslutade i augusti 2005 (05-1072/23) att TeliaSonera skulle "till överkomligt pris uppfylla rimliga krav på anslutning till det allmänna telefonnätet till en fast nätanslutningspunkt i stadigvarande bostad eller fast verksamhetsställe åt var och en som begär det". Länsrätten upphävde beslutet i februari 2007 (LR 20346-05) vilket innebar att USO-regleringen upphörde.

4. Informationstjänster

a) I december 2003 beslutade PTS i tvistlösning mellan Itesco och TeliaSonera respektive Vodafone (03-11494) om ersättning för informationsuppgifter. Länsrätten upphävde PTS beslut i september 2004 (LR 1045-04) och återförvisade målet till PTS för ny utredning.

b) PTS återkom i ny tvistlösning med beslut i maj 2005 (04-13249) nu även avseende Infodata. Länsrätten ändrade i maj 2007 (LR 12790-05, 12794-05) PTS beslut om vad som ska lämnas ut och krav på utlämnat dataformat. Beslutet om ersättning som skulle betalas upphävdes också och PTS skulle göra ny utredning om detta. Domen fick laga kraft i och med regeringsrättens avslag på prövningstillstånd i maj 2008 (RR 514-08). Nytt beslut om ersättning kom från PTS under 2009. Det beslutet är överklagat.

forts

meddelade man att trafiken under första halvåret 2010 hade varit drygt 5 000 TByte för Mobility Services Sverige inklusive SUNAB. Under helåret 2009 var datatrafiken drygt 6 000 TByte.

övergången till 4G har inte varit så stor än så vi kommer att se en avlastningseffekt av det först nästa år.

Vad får ni för reaktioner från kunder när täckningen är sämre och hastigheten lägre än normalt?

”Vi ser att dataanvändningen har ett annat mönster under sommaren”

Det innebär att Telias ofta upprepade sanning att den mobila trafiken kommer att dubblas för varje år som går stämmer. Men under sommaren i år dubblerades inte trafiken. Ökningen var bara 50 procent jämfört med sommaren 2010, enligt Telia.

– Jämfört med sommaren 2010 ökade trafikmängderna med 50 procent så vi ser en kraftig ökning. Framför allt ser vi att dataan-

vändningen har ett annat mönster än under resten av året. Det ökar på semesterorter där det normalt inte är så hög belastning, säger Tommy Ljunggren, utvecklingschef för de mobila näten på TeliaSonera.

Hur möter ni det problemet?

– Vi försöker att möta upp det här genom att bygga ut täckning och kapacitet på semesterorterna. Men

– Det är fel att säga att det generellt har blivit sämre. Snarare är det så att användningen av mobil data har ändrats så att man nu kanske har med sig tre surfplattor och telefoner på semestern i stället för en. Kunderna upplever hastigheten annorlunda än hemma men man kan inte säga att det har blivit sämre generellt. På vissa platser har vi dock inte hunnit med i kapacitetsutbyggnaden och där har det blivit sämre, säger han.

– Lösningen är att fortsätta bygga ut på de orter där användningen förändras vissa delar av året. Det är en av våra stora satsningar på LTE 800, som innebär att vi kan täcka stora delar av ett område. Vi täcker exempelvis i stort sett hela Öland med bara 30 basstationer.

Vad innebär det för 4G-kunderna?

– De kunder som har valt att byta till 4G har fått ett väldigt bra nät i

sommar. Och vi får hela tiden bra respons på 4G-utbyggnaden från kunder, både bofasta och turister. 4G kommer mer och mer i och med boomen av smartphones och vi kommer att se att mer och mer trafik flyttar över till 4G. För behovet av bandbredd ökar hela tiden, säger Tommy Ljunggren.

En som har märkt av problemen i sommar men som inte tror att 4G är den uppenbara lösningen på kapacitetsproblemen, är telekomexperten Bengt Nordström på Northstream.

– Just nu befinner sig telekomoperatörerna på en stor upptäcktsfärd. I traditionell telekom kunde man göra prognoser som alltid infriades men när det gäller mobilt bredband är det svårare att förutspå utfall. Vi ser till exempel att användandet per användare är överraskande starkt, berättar Bengt Nordström.

– Och vi har sett en uppenbar försämring den här sommaren när det gäller just täckning och hastighet. När man åker på de stora vägarna är täckningen planerad för att det ska vara kontinuerlig uppkoppling och att man ska kunna sitta i ett samtal under hela resan. Men nu börjar man tappa på den punkten.

Hur ska man komma tillrätta med det?

– Primärt krävs det kapacitetsökningar i näten. På den svenska marknaden har vi haft ett starkt LTE-fokus men med den här utvecklingen måste man fortsätta investera i 3G-näten under ganska många år. För vi är bara i början av den här utvecklingen, säger han.

Har operatörerna möjlighet och är de beredda att göra de investeringar som krävs?

– Det är en bra fråga. Vi är som sagt bara i början av den här utvecklingen och operatörerna har nog blivit tagna på sängen. Så länge man inte behöver bygga nya sajter så är det hanterbart. Men behöver man för-täta så krävs det stora investeringar, avslutar Bengt Nordström.

Till skillnad från Telia är 3 en operatör som på den svenska marknaden har uppnått en fördubbling av datatrafiken den här sommaren jämfört med förra. Enligt Hi3G:s och därmed 3:s presschef Erik Hörnfeldt var trafiken ganska exakt dubbelt så stor i år.

– När det gäller nätet så bygger vi stadigt ut kapaciteten både i konsumentledet och i backbone. Inför sommaren har vi dels ökat högsta hastighet från 21 till 42 Mbit/s i vårt hemmanät och i maj aktiverade vi

forts

täckning på 900-bandet där vi är enda operatör som har 3G- och HSPA-teknik, i dag med hastigheter upp till 21 Mbit/s. Områden som prioriterades var Roslagen och Stockholms skärgård, Öland, Gotland, ostkusten, Blekinge, Skåne, västkusten, Göteborgs och Bohuslans skärgård samt vissa viktiga vägar i Norrlands inland, säger Erik Hörnfeldt till Telekomnyheterna.

”Frågan är hur det åtgärdas till nästa sommar”

Har prioriteringarna i dessa områden gett resultat eller har ni hört mycket från kunder att det går långsamt eller saknas täckning?

– Vi får ständigt klagomål på att det kan gå snabbare och att täckning-

en kan bli bättre och det är väl i princip så att ett klagomål är ett klagomål för mycket. Men om du tittar på Bredbandskolens statistik så ser du att våra kunder är snäppet nöjdare än de andra operatörernas kunder och att vårt nät är snabbare än de andras på flest platser, säger han.

Den senaste trendundersökningen från Telia visar att 9 av 10 smartphoneanvändare svarade att de var mer uppkopplade mot Internet under sin semester på grund av sin smartphone. Just den här trendundersökningen hade 631 respondenter.

På frågan ”Hur kopplar du upp dig oftast när du är ute och reser?” svarade drygt 60 procent att det sker via antingen smartphone/surfplatta eller mobilt bredband.

Och med den explosion av devices som kan koppla upp mot Internet är det inte konstigt att det blir flaskhalsar i näten under semestermånaderna. Frågan är hur det åtgärdas till nästa sommar. □

Personnyheterna

Torkel Engeness ny koncernchef för Intelcom

Torkel Engeness har utsetts till ny vd och koncernchef för Intelcom Group AS med verksamhet i bland annat Sverige. Engeness kommer närmast från jobbet som tillförordnad vd och operativ chef för Zurich Insurance i Ryssland.

Enligt det norska nyhetsbrevet Telecom Revy har Torkel Engeness 15 års erfarenhet från IT-branschen, bland annat som McKinsey-konsult i Norge och som operativ chef för flera ryska bolag.

Staffan Ljung lämnar Ericsson – blir ny vd för Payair

Staffan Ljung har utsetts till ny vd för bolaget Payair, som utvecklar system för säkra mobila betalningar. Närmast kommer Staffan Ljung från Ericsson, där han har varit ansvarig för utvecklingen av telekomjättens mobila betalningslösningar.

GSMA hämtar ny vd från France Telecom

Den internationella mobiltelefonorganisationen GSMA har utsett Anne Bouverot till ny general manager för organisationen. Det skriver man i ett pressmeddelande.

Anne Bouverot kommer närmast från en tjänst som executive vice president för mobila tjänster inom France Telecom Orange. Hon tillträder den 1 september.

Thomas Ekman chef för Tele2 i Norden

Han har arbetat som privatmarknadschef på Tele2 i Sverige sedan 2006. Dessförinnan var han försäljningschef på Viasat Sverige och Everyday.com.

– Det är jätteroligt att ha fått detta stora förtroende inom Tele2. Nu kommer vi att fortsätta framåt med ännu mer kraft. Viktiga frågor som vi arbetar med just nu är 4G-utrollningen, att försöka matcha kapacitet med efterfrågan

på datasidan och att hitta en bra prissättningsmodell för mobildata, säger Thomas Ekman till Telekomnyheterna.

Någon ny privatmarknadschef har ännu inte utsetts varvid Thomas Ekman tills vidare fortsätter att ansvara för det marknadsområdet.

Åsa Sundberg ny sverigechef för Net1

Åsa Sundberg, bland annat styrelseordförande i Teracom, har utsetts till sverigechef för Net1. Det meddelade bolaget nyligen. Hennes uppgift blir att skapa samarbeten med partners för att tydligt rikta in sig på marknadssegment i landsbygden samt kustområden.

Åsa Sundberg sitter i dag även i styrelserna för Aspiro, Mobilaris och riskkapitalbolaget Provider (tidigare IT-Provider), och hon har även erfarenhet från Telia och The Cloud Networks samt mobiltjänstebolaget Drutt.

”Jag tycker att det är en intressant utmaning och fantastiskt spännande att få arbeta med att ge företag och områden utanför de stora tätorterna de bästa kommunikationsmöjligheterna. Jag har arbetet i många år med att stötta nya företag i Sverige. De kan ha sin verksamhet var som helst om det finns bra kommunikationslösningar.

Det handlar om att hela Sverige ska leva”, säger Åsa Sundberg i en presskommentar.

Nu höjer vi hastigheten i vår fibersatsning.
Fiber till fler, helt enkelt!

Förra året gick vi ut med en väldigt tydlig målsättning: att minst 50% av Sveriges hushåll ska ha fiber år 2014. Nu har arbetet börjat på allvar. Bara under 2011 ger vi dig som operatör möjlighet att ansluta 43000 villor. Under 2012 är planen att fibrera minst lika många villor. För att underlätta för dig som operatör att använda vår fiber har vi lanserat flera nya fiberprodukter, bl a till flerbostadshus och villor. Vi har även tagit över stadsnätet i Perstorps kommun som vi ska bygga ut så att tätorten får 100% täckning. Och vi vill utveckla fler stadsnät tillsammans med Sveriges kommuner. Fiber till fler, helt enkelt! Läs gärna mer på www.skanova.se.

Mediavisions undersökning visar att 4G-abonnemang inte är något som lockar trots att fler och fler använder sina mobiler till avancerade appar som kräver hög bandbredd. Färre än 10 000 personer bedöms ha ett 4G-abonnemang i Sverige.

Bara 6 procent av svenskarna är intresserade av 4G

☀ Bara 6 procent av svenskarna i åldern 15–74 år vill skaffa 4G-abonnemang under det närmaste året. Det visar en undersökning som Mediavision har genomfört.

”Vi ser att intresset för 4G ännu inte tagit fart och det beror på att nyttan som kunden får av 4G inte är tillräckligt tydlig. Mediavision bedömer att 4G kommer att behöva stötts av innehållstjänster för att försäljningen ska ta fart. När konsumenterna i ökande grad vill titta på rörlig bild och använda andra datatunga tjänster i sina

mobiler och surfplattor blir det ett helt annat läge. Som det ser ut idag tycks de allra flesta ganska nöjda med sina mobila bredband i 3G-näten”, säger Jens Häger, mediaanalytiker på Mediavision, i en presskommentar.

Mediavision bedömer att till och med halvårsskiftet 2011 har färre än 10 000 personer skaffat 4G i Sverige. Intresset är inte oväntat störst bland unga män, med stort teknikintresse. Övriga konsumentgrupper är i sin tur mycket försiktiga och uttrycker stor osäkerhet kring nyttan med tjänsten.

Telia återbetalar samtal till Halebop – inför kostnad 1 oktober

☀ Telia har gjort en pudel när det gäller de samtalskostnader för samtal till Halebop-abonnenter som infördes i somras, för abonnenter med abonnemanget Telia till vänner.

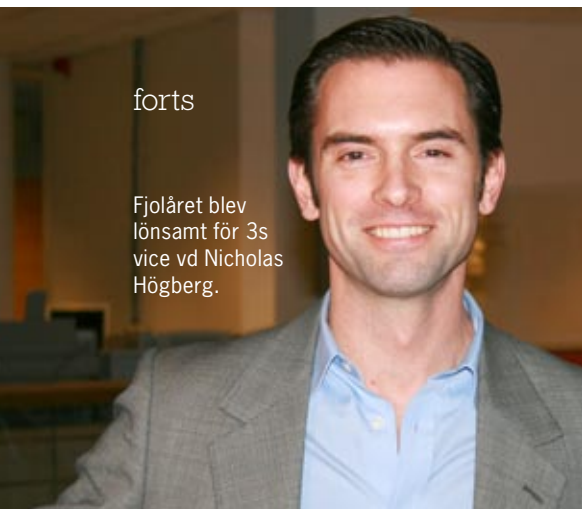
Nu är planen att införa priset den 1 oktober, efter att operatören har informerat om prishöjningen minst 30 dagar i förväg.

Anledningen till att samtalskostnaden infördes var att Telia upptäckte en felprogrammering som gjorde att alla med abonnemanget Telia till vänner köpta före mars månad 2010, kunde ringa gratis till Halebop-kunder trots att det stod i prislistan att fria samtal bara gällde till Telia-kunder.

– Det blev ett smyghål som kunden kunde utnyttja utan vår kännedom och när vi upptäckte detta så var det naturligt för oss att införa det pris som stod i prislistan. Därefter har det visat sig att den här missen har upptäckts och använts som ett säljargument i dialogen med våra kunder. Då detta kom fram insåg vi att vi hade gjort fel och valde att betala tillbaka alla de samtal som har debiterats och att ta nya tag den 1 oktober. Vi borde ha informerat kunderna i förväg och beklagar att det inte har skett, säger Rune Pedersen, chef för den mobila konsumentaffären i Sverige, på Telia-Sonera, till Telekomnyheterna.

forts

Fjolåret blev lönsamt för 3s vice vd Nicholas Högberg.

Nicholas Högberg får 10 miljoner kr i bonus av 3

☀ 3s vice vd och tillika marknads- och försäljningschef, Nicholas Högberg, har erhållit en bonus på 10 miljoner kr (13 142 000 kr inklusive sociala avgifter) under 2010.

– Det är för att han under de tre senaste åren har lyckats överträffa våra rejält högt uppsatta säljmål. Under de senaste åren har vårt kundintag varit markant bättre än under åren innan och Nicholas är definitivt den stora anledningen till det, säger Peder Ramel.

I sammanhanget kan även nämnas att Hi3G-koncernen under 2010 har minskat sina totala lönekostnader med 10,3 miljoner kr, till 975,7 miljoner kr, trots att antalet anställda har ökat med 65 personer till 2 010 personer.

HD prövar Tele2:s 100-miljonersfall mot Telia

☀ Högsta domstolen, HD, har meddelat att Tele2 får provningstillstånd i hovrätten i en tvist med TeliaSonera Network Sales. Målet gäller en långdragen tvist där kammarrätten 2007 fastställde prisnivån för vissa samtrafik tjänster under 2001–2002. Efter det krävde TeliaSonera Network Sales Tele2 på återbetalning varför Tele2 betalade drygt 79 miljoner kr, inklusive ränta med undantag för belopp som utgjordes av mervärdesskatt och ränta på mervärdesskattebeloppen.

När domen väl vann laga kraft be-

talade Tele2 den resterande mervärdesskatten på 14,5 miljoner kr. Men TeliaSonera-koncernen krävde ytterligare 5,6 miljoner kr, för upplupen ränta på mervärdesskatteposterna som ingått i återkravet. Ett krav som tingsrätten gick med på.

Tele2 har framfört att tingsrättsdomen är felaktig och innebär att TeliaSonera gör en obehörig vinst på Tele2:s bekostnad. Hovrätten meddelade inget provningstillstånd men nu har HD gått på Tele2:s linje och meddelat provningstillstånd i hovrätten.

3s 4G-lansering skjuts till oktober

☀ 3s kommersiella lansering av 4G har nu skjutits till oktober månad. Det säger Peder Ramel, vd för 3 i Skandinavien, till Telekomnyheterna.

– Ser man på Telia, Tele2 och Telenors 4G-lanseringar och försäljning hittills så känner jag ingen större press över att vi ännu inte har ett kommersiellt erbjudande, säger Peder Ramel.

När det gäller 3s nätinvesteringar är det annars utbyggnaden av 3G på 900 MHz-bandet som är mest

prioriterat just nu.

– Tack vare att vi nu har fått tillgång till våra 900 MHz-frekvenser så kan vi nu förbättra täckningen både i glesbygd och i tätort. I Stockholmsområdet har vi bland annat haft täckningsproblem i Djursholm och Bromma eftersom vi har haft svårt att etablera egna master. Det problemet kan vi nu lösa genom 900-frekvenserna. När det gäller övriga landet så är det södra Sverige, det vill säga söder om Dalälven, som är prioriterat, säger Peder Ramel.

Frekvensflytt ger Net4Mobility bättre läge

☀ Post- och telestyrelsen har gett klartecken till en överlåtelse av Tele2, Telenor och Spring Mobils frekvenser i 1 800 MHz-bandet till det gemensamma nätbolaget Net4Mobility.

Genom att samla frekvenserna hos en och samma juridiska enhet så förbättras möjligheterna för operatörerna att få dessa, och de eventuella frekvenser som man ropar in i den kommande 1 800-auktionen, i ett sammanhängande block. Fas två i den kommande auktionen handlar nämligen om vilken position i blocket varje frekvensinnehavare ska få och om Telenor, Spring Mobil och Tele2 då skulle agera som enskilda juridiska enheter så skulle det bli svårare att få frekvenserna i ett sammanhängande block.

Tele2, Spring Mobil och Telenor har inte begärt att få flytta sina frekvenser i 900 MHz eller 2,6 GHz till det gemensamma frekvensbolaget.

Här kan du läsa PTS beslut.

Tele2 Wholesale – en komplett leverantör av marknadens mest prisvärda operatörstjänster.

Tele2 Wholesale har snabbt blivit Sveriges näst största helhetsleverantör av operatörstjänster. Vi kombinerar flexibilitet, snabbhet och skräddarsydda lösningar med det stora företags resurser och leveransförmåga.

Mer exakt erbjuder vi MVNO-tjänster och andra mer förädlade Service Provider-koncept. Vi är även en av de ledande grossistleverantörerna av datatjänster och erbjuder ett komplett utbud av allt från svartfiber till komplexa IP-nät. Dessutom levererar vi konkurrenskraftiga SIP-transittjänster anpassade för operatörer.

Kombinationen av våra 2G-, 3G- och växande 4G-nät gör de mobila tjänsterna extremt konkurrenskraftiga. Vi

vet dessutom att det är oerhört viktigt för kunden att få enkla lösningar och enkla avtal. Därför arbetar vi med att säkerställa detta genom olika samarbeten som ger tillgång till en heltäckande infrastruktur på ett effektivt sätt.

Läs mer om alla våra erbjudanden på tele2.se/wholesale eller ring **08-56 26 64 60**.

TELE2 Wholesale

forts

Net1 fördubblade förlusten förra året – letar nya pengar

☀ Net1 fördubblade förra året sitt negativa rörelseresultat till -376,4 miljoner kr (-182,7 miljoner kr), samtidigt som man ökade sin omsättning med knappt 80 procent till 265,9 miljoner kr (148,0 miljoner kr). Det framgår av årsredovisningen för Net1-koncernens moderbolag AINMT Holdings AB.

Resultatet efter skatt uppgick till -234,9 miljoner kr (-173,2 miljoner kr) och under året genomfördes två nyemissioner på sammanlagt 140,7 miljoner kr.

Av årsredovisningen framgår att bolaget hade 402 basstationer, varav 46 var byggda under 2010, i Sverige vid årsskiftet.

Av koncernens omsättning härrör 94,5 miljoner kr (46,0 miljoner kr) från Sverige, 162,9 miljoner kr (100,1 miljoner kr) från Norge och 8,5 miljoner kr (1,9 miljoner kr) från Danmark. Den svenska verksamheten redovisade ett negativt rörelseresultat på -198,3 miljoner kr (-126,8 miljoner kr), medan det norska rörelseresultatet

uppgick till -137,3 miljoner kr (-50,7 miljoner kr) och den danska till -40,8 miljoner kr (-5,1 miljoner kr).

Enligt årsredovisningen har AINMT Holdings AB säkerställt sin grundfinansiering, men arbetar vidare med en expansionsfinansiering.

Vill du ta del av AINMT Holdings och/eller det svenska dotterbolaget Netett AB:s årsredovisningar så skicka ett mejl till info@telekomnyheterna.se, så skickar vi dem som pdf:er.

